

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Helen Kasepuu
Job Norway NUF
Helen@jobnorway.no

Teie 21.03.2024 nr

Meie 25.03.2024 nr 2.2-9/24/760-2

Vastus selgitustaotlusele

Andmekaitse Inspeksioon sai Teie pöördumise, milles kirjutate:

Kuidas saan kindel olla, et IT teenuseid pakkuv ettevõtte edastab (tagastab) kõik isikuandmed teenuse tellijale? Renditööga tegelev ettevõtte tellis (ja maksis täies mahus) tarkvara IT ettevõttelt. Lepiti ka kokku (lepingus), et rendiettevõtte hoiab töötajatega seotud isikuandmed uues tarkvaras IT ettevõtte serveris.

Nüüd teatas IT ettevõtte pankrotiavaldusest. Rendiettevõtte leidis endale teise teenusepakkuja ning andmed (tarkvara) tõsteti teise serverisse. Nüüd aga selgus, et IT ettevõtte on jätnud endale koopia isikuandmetest ja meie tarkvara nõ uuem versioon on nende käes. Kuidas saan kõik andmed kätte? Kuidas saan kindel olla, et IT ettevõtte tagastab (käitleb korrektselt) isikuandmeid?

Teadmata kõiki asjaolusid, saab öelda, et selliste olukordade jaoks peavad kohustused ja nende täitmise kontrollimise võimalused olema kokkulepitud lepingus, millega reguleeritakse ka isikuandmete töötlemist.

Isikuandmete kaitse nõuded Eestis on sätestatud peamiselt [Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruses](#) (EL) 2016/679 (IKÜM) ning [isikuandmete kaitse seaduses](#).

Isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) art 5 lg 1 p a sätestab, et isikuandmete töötlemine peab olema seaduslik ja andmesubjektile läbipaistev; samuti tohib isikuandmeid koguda üksnes kindlaksmääratud õiguspärasel eesmärgidel (art 5 lg 1 p b) ning koguda tuleb eesmärgi seisukohalt võimalikult vähe andmeid (art 5 lg 1 p c). Seda, millisel õiguslikul alusel ja eesmärgil andmetöötlust läbi viiakse, peab IKÜM art 5 lg 2 kohaselt selgitama ja tõendama andmetöötaja ise. Kui õiguslik alus puudub, siis andmeid töödelda ei tohi. Eriti olukorras, kus vastutav andmetöötaja ei tea vastust küsimustele, kuidas saada oma andmeid kätte volitatud töötaja andmebaasist või kuidas olla kindel, et IT ettevõtte töötleb isikuandmeid vastavalt seadustele.

Vastutav töötaja peab isikuandmete töötlemisel järgima IKÜM artiklis 5 lõikes 1 sätestatud põhimõtteid, vastutama nende põhimõtete täitmise eest ja olema võimeline nende täitmist tõendama (IKÜM artikkel 5 lg 2). Eelviidatud põhimõtete juurde kuulub ka vastutava töötaja kohustus töödelda isikuandmeid viisil, mis tagab isikuandmete asjakohase turvalisuse, sealhulgas kaitseb loata või ebaseadusliku töötlemise eest ning juhusliku kaotamise, hävitamise või kahjustumise eest, kasutades asjakohaseid tehnilisi või korralduslikke meetmeid („usaldusväärsus ja konfidentsiaalsus“, IKÜM art 5 lg 1 p f).

Kokkuvõtvalt selgitame, et isikuandmete töötlemisel peab eelkõige jälgima kõige tavapärasemaid turvameetmeid. Näiteks tuleb teha nii, et andmed ei jõuaks õigustamata isikute kätte (igasugused andmelekked, mis tulenevad ebapiisava turvalisega süsteemidest, õigustamata edastamised vms). **Seda, millist konkreetset andmebaasi või arvutitarkvara ettevõtte kasutab, on ettevõtte enda valida. Teadma peab, et vastutus andmekaitsete rikkumiste puhul lasub eelkõige vastutaval andmetöötlejal, mistõttu tasub oma tegevused alati läbi kaaluda** (sh millist andmebaasi või süsteemi kasutada, kas ning milliseid andmeid on üldse vaja koguda- minimaalsuse põhimõte).

Isikuandmete kaitse üldmääruse (EL) 2016/679 art 33 kohaselt on kõigil isikuandmete vastutavatel töötajatel kohustus isikuandmete turvanõuete rikkumisest teada anda järelevalveasutusele. Seda juhul, kui rikkumise tagajärjeks võib olla oht füüsilise isiku õigustele ja vabadustele. Eestis tuleb sellisest rikkumisest teada anda Andmekaitse Inspeksioonile. Rohkem informatsioon rikkumisteate kohta leiate [siit](#). Rikkumisteadet saab esitada [siit](#).

Loodan, et minu selgitustest on abi.

Lugupidamisega

Liina Kroonberg
jurist-konsultant
peadirektori volitusel